

د اسلام سياقونکي نه

عالمانو، داعيانو او مباحدينو ته! د تشكيل په دوران
کې څو ليکل شوې کرښې.

Ketabton.com

تاریخ: ۱۳۳۶ / شوال / ۱۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د کتاب پيژندنه

د کتاب نوم : د اسلام ساتونکي ته

ليکوال : م. عبد الله (سعيد)

کمپوز : (خبيب خيلواک)

د چاپ کال : ۱۴۴۶ هجري قمري

طبع :

د چاپ شمير :

ډالی

دا کتاب د مدرسې طالب العلمانو، د ښوونځيو
زده کوونکو،

د پوهنتون محصلينو، ټولو با احساسه ځوانانو

او هغو تنکیو او مېړنيو شازلمو ته ډالی کوم

چې په کمو وسایلو او لږه تجربه؛ خو په قوي

عزم او ایمان او د الله تعالی پر ذات په پوره

توکل

پي د صلیبي ناتو د لښکرو رسیدلي ماهر

پوځیان او جنرالان

د جگړې په هر ډگر کې په گوندو کړل.

نوملر

- ۵ ..... د ليکوال سريزه
- ۷ ..... تقريظ
- ۱۰ ..... د پيل خبرې
- ۱۳ ..... دين خيرخواهي ده !
- ۱۶ ..... خلک ډېر خو عمل کم ده
- ۱۸ ..... سختې ورځې مدرسه ده
- ۱۹ ..... ديني سختيو کې خوندونه دي
- ۲۱ ..... مصيبتونه ستا درجه لوروي
- ۲۳ ..... مبيعه خپل څښتن ته وسپاره
- ۲۶ ..... څنگه به په امتحان صبر کوي
- ۲۸ ..... ستا ثابت پاتې کېدل د دښمن مکر ماتوي
- ۳۰ ..... درد تلونکی او ثواب پاتې کېدونکی دی
- ۳۱ ..... د جهاد مينه !!!
- ۳۴ ..... فراغت ته مه گوره
- ۳۷ ..... ای د الله تعالی د لار لارويه تا ته سترگې په لار يو !
- ۳۹ ..... دويم فصل
- ۳۹ ..... هجرت لويه قرباني ده !

- هجرت او جهاد؛ نبوي منهج او د صحابه وو رضی الله تعالی عنهم تکلاره ده .
۳۹ .....
- د مؤمن صفات ۴۱
- اسلامي تاريخ او هجرت ۴۳
- د هجرت د انتخاب تاريخي شاليد ۴۳
- د هجرت د تاريخ د پيل راز ۴۴
- د هجرت په کال کې د اسلامي امت بريا ۴۵
- د هجرت نه کولو علتونه ۴۵
۱. ډير مسلمانان د کفر، شرک، سيکولريزم او ډيموکراسۍ له ځمکو څخه
هجرت نه کوي: ۴۶
۲. کافر او مرتد حکومتونه مسلمانانو ته د هجرت اجازه نه ورکوي: ۴۶
۳. د هجرت سره تړلي تحريفات او غلط فهمۍ: ۴۶
۴. د صليبي تړون اغېزې: ۴۷
۵. د اسلامي امت تقسيم: ۴۷
۶. د چين او نورو کفرې حکومتونو ظلمونه: ۴۸
- په اسلام کې د هجرت اهميت ۴۸
- اوس وخت ۴۹
- هجرت، ولاء او براء ۵۰
- د نن زمانې ستونزې په هجرت کې ۵۰

- د کفارو چلند..... ۵۱
- په هجرت کې هدایت دی ۵۲
- هجرت د جهاد لومړۍ مرحله ۵۴
- پای ۵۴

د لیکوال سریزه

الحمد لله وحده والصلوة والسلام علي من لا نبي بعده:

د هر څه نه مخکې دخپل څښتن تعالی دیر شکر ادا کوم چې ماته یې په داسې یوه لاره کې مقبولیت راکړ چې هغې لاره کې داسلام حقیقت پیژندل کیږي لکه شیخ عبدالله عزام. رحمه الله چې ویلی: د دین حقیقت یواځې کتابخانو او د کتابونو د صفحو منځ کې نه پیژندل کیږي تر څو د دغو ورقو اړولو سره سره د جهاد د سنگرونو مزه ونه څکي او هرڅه په سترگو ونه گوري.

او د دې تر څنګ یې ما ته د دعوت توفیق راکړ چې دخپلو ملګرو او د دین ټولو داعیانو لپاره یو څه لنډه لیکنه په هغه څه کې وګرم چې د دوی لپاره د صبر او اسقامت د زیاتیدو سبب شي ، ځکه

دمجاهدينو او حق پرستو داعيانو تکليفونه ما په سترگو ليدل چې ډيری وخت به دومره سختيو سره مخ شول چې له هرڅه به مايوسه او نا اميده شول .

الله ﷻ دي وکړي چې په دې لنډه او مؤثره ليکنه باندې د دوی د صبر او استقامت روحیه د دين د دعوت او بلنې په لاره کې لايپياوړي او غښتلي شي

دا لنډه ليکنه کې که زه خطا شوی يم اول له الله ﷻ څخه معافي غواړم او بيا له ټولو علماؤ او لوستونکو څخه ، ځکه چې دا ليکنه ما په جهادي سفرونو کې په داسی حالاتو او ځايونو کې چې ډيرې سختی او مشکلات به وو په شپو او ورځو مزل او سفر وو خو بيا هم چې کوم ځای کې به لږ هوسا او دمه شوم بيا به مې له ملگرو څخه ځان گوبنه کړ او دغه ليکنه به مې کوله او که حق ته پکې رسيدلی يم الله ﷻ څخه يې د اجر او ثواب غوښتونکی يم .

پای کې د هغو ملگرو څخه ډيره مننه کوم چې ماسره يې تل د دعوت او مبارزې ميدان کې همکاري کړې په خاصه توگه خپل خوږ ملگري د فکري او سياسي حالاتو مبصر او مبارز مولوي ص. خبيب چلواک څخه چې ډيرو خدمتونو کې په خاصو توگه دکمپوز برخه کې يې ماسره تل بدرگه او مرسته کړي .

الله ج دې ټولو ملگرو همکاري دخپلې رضاء لپاره وگرځوي .

م. استاد عبد الله (سعيد)

تقریظ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين معزّ المجاهد و ناصر المؤمنين والصلوة
والسلام على سيد الانصار والمهاجرين.

اما بعد : دا چې د جهاد عبادت د دين اسلام دنورو عبادتونو نه
په ډيرو اصولو او دلائلو افضل او بهتر عبادت بلل شوی . نو يقينا د دې
عبادت په اداء كولو كې د ډيرو ستونزو مشكلاتو او ازمينتونو له امله
اجراو ثواب زيات دى ، ځكه چې جهاد نه صرف د مؤمن او منافق
تفريق كوي بلكې خپله دمؤمنانو او مجاهدينو په درجاتو كې هم د فرق
ذريعه گرځي مثلا دعالم ، متقي او فدائي مجاهد درجه له يو عام او عادي

مجاهد له درجې څخه ظاهراً توپیر لري خو باطن باندي صرف الله خبر دی.

دا چې جهاد دومره افضل او ممتاز عبادت دی نو په صحي او مکمل ډول پرې پوهیدل او په شرعي بڼه دا عبادت ترسره کول هم خورا مهم او ضروري کار ده.

بناءً په دغه موضوع زموږ د ستونزمنې لارې لاروی ، د هجرت او جهاد د سنکرونو ملگری ځوان داعي او عالم محترم م. استاد عبد الله (سعید) دامت ځوانانو ته بالعموم او دسنگر غازيانو ته بالخصوص یو څو لار ښوني کړي دي چې یقیناً دډیره درده خلوصه او فائده څخه ډکې ښوني دي.

استاد محترم چونکه خپله دهجرت او جهاد سختی پخپلو سترگو لیدلی او ویني نو له همدې امله د داسي ستونزو صحیح ادراک او حل یې بیان کړی ، یو عام مسلمان ځوان یې جهاد ته رابللی او مجاهد یې استقامت ته هڅولی ، نو داسې با ارزښته کتاب د تصنیف اصلي موخه دا دی چې جهاد او استقامت یواځې په دعوت نه ختمیږي بلکې د دعوت او جهاد نه بعد یې هغه طریقې هم واضح کړي دي چی په عملي کولو سره یې د دې مقدس اعمال یعنی جهاد ، هجرت اودعوت اصلي اهداف حاصلیږي.

لکه داستقامت په باب کي فقط دصبر تلقین ندي شوي بلکي هغه طریقه هم ښودل شوی ده چې صبر څنگه وکړو او څنکه کولی شو یو صابر مجاهد او مبارز او وسوو.

نو په دي لحاظ هر هغه بااحساس خُوان لپاره چي د هجرت او
جهاد اراده لري يا اوس هم په دي ميدان کي مبارزه کوي دا يوه بهترينه
رساله ده چي بايد مطالعه يې کړي او له قيمتي لارښونو څخه يې
مستفيد شي .

الله رب العزت دي استاد محترم ته د دې درد او فکر په عوض
کښی د دونيا او اخرت کاميابي په نصيب کړي .

او الله ج دي ټولو لوستونکو ته هم دعمل کولو توفيق ورکړي . آمين
يارب العالمين

وصلي الله تعالي علي خير خلقه مُحَمَّد و علي آله او اصحابه اجمين .

غازي شهاب الدين

امير حرکت انقلاب اسلامي پاکستان

د پیل خبرې

دا یو منلی حقیقت دی، چې اسلام یو فطري او عالمي دین دی، په هره زمانه کې د انسانانو د ژوندانه د هرې برخې، مثلاً: عباداتو، حکومتولۍ، له نورو ملتونو سره د اړیکو، اقتصاد او نورو برخو لپاره بشپړ او د عمل وړ حکمونه او لارښوونې لري.

د یو فطري دین په توګه د اسلام پیروي د هر عاقل او دانشور لپاره یو غوره انتخاب دی، سلیم عقل پخپله انسان ته د دې فطري دین د منلو بلنه ورکوي، همدا لامل دی، چې د اسلام له نظره په زوره د چا مسلمانول روا نه دي، الله تعالی فرمایي: ﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۗ﴾ [البقرة: ۲۵۶] ژباړه: د دین په منلو کې هېڅ ډول زور زیاتی نشته، هدایت په ښکاره ډول له ګمراهۍ بېل کړی شوی دی.

دا یو داسې عام او قطعي نص دی، چې نه منسوخ شوی او نه پکې تخصیص شوی. دا ځکه چې کله د اسلام حکمونه او لارښوونې بیخي

بشکاره او په هره زمانه کې د عملي کېدو وړ دي؛ نو بیا زور-زیاتي ته څه اړتیا ده؟ همدا د نامتو مفسرینو: امام رازي، ابن کثیر، طبري او جصاص رحمهم الله تعالیٰ نظر هم دی.

خو کله چې د کافرانو لخوا د دې فطري او عالمي دین د دعوت مخه ونيول شي، او یا یې په حریم او پیروانو یرغل او ظلم وشي، اسلام خپلو منونکو ته د داسې خنډونو د له منځه وړلو او له دیني ارزښتونو د دفاع لپاره د جهاد امر کوي، چې په مت یې اسلامي ټولنه له کفري حاکمیت، کلتور او عنعناتو څخه وژغورل شي.

له ډېر پخوا راهیسې د اسلام دښمنانو د فکري او رواني جگړې له لارې، د اسلام لوړه څوکه (جهاد) تر برید لاندې نیولې، او هڅه کوي له دې لارې د اسلام د پرمختګ مخه ونیسي، هغوی د مستشرقینو او رسنیز پوښښ له لارې داسې گنګوسې خپروي، چې گویا د رسول الله صلی الله علیه وسلم او له هغه وروسته د خلفاوو په زمانه کې شوي جهادونه — نعوذبالله من ذلک- یوازې او یوازې د اقتصادي گټو ترلاسه کولو او د خپلې امپراطورۍ د غځولو لپاره شوي دي.

خو حقیقت داسې نه دی، بلکې د اسلام په تاریخ کې شوي جهادونه یوازې او یوازې د دې فطري او عالمي دین د دعوت په لاره د پرتو خنډونو د له منځه وړلو او د بشریت د روښانه مستقبل لپاره شوي دي. په دې اړه د اسلامي نړۍ نوميالی عالم دوکتور وهبة الزحيلي-رحمه الله- په خپل کتاب (العلاقات الدولية) کې لیکي:

« مسلمانان په خپل دعوت، بلنه او جگړو سره د ځان او يا ټول بشريت د خیر بڼيگنې پورته کوونکې دعوت پر خلاف د تر سره کېدونکې تیري له منځه وړل غواړي، اسلام د نورو قومونو استحصال او استعمارونکي نظام نه تائيدوي، اسلام له دې ډول نظام څخه په ټوله معنا انکار کوي، همدا وجه ده، چې د تاريخ په اوږدو کې يې هيڅکله هم استعماري څېره نه ده خپله کړې». دوکتور وهبه زحيلي -رحمه الله - د همدې کتاب په مقدمه کې د جهاد، د ارزښت په هکله ليکي:

«که څه هم په اوسنۍ بشري ټولنه کې د مثالي اصولو د پلي کېدو د عوه کېږي او خلکو ته د بشر دوستۍ د اصولو پر اساس د ټولو معاملو د پرمخ بېولو بلنه ورکول کېږي او د دې ډول اصولو څارنه او سپړستي د ملگرو ملتونو په نامه نړيواله اداره کوي؛ خو د دې ډول ښکاره سولې تر شا لا هم ډول-ډول وپروونکې وسلې، جرارې لښکرې او په يوه ثانيه کې د ټول بشريت له منځه وړونکې اتومي بمونه پټ دي!

له همدې امله چې قران کریم مسلمانانو ته د مادي او معنوي ځواک تيارولو کوم ټينگار کړی او رسول الله صلی الله عليه وسلم جهاد، د اسلام لوړه څوکه بللې، يوه منطقي او پرځای بلنه ده؛ ځکه چې اوسنۍ نړۍ کې د خبرې منلو معيار همدا دی او ځمکني حقايق هم همدا وايي»

نو موږ هم په دې رساله کې د دعوت، بلنې او هجرت په اړه تاسو قدرمنو لوستونکو ته لنډ او گټور معلومات وړاندې کوو په دې هيله چې علمي او جهادي تنده مو پرې خړوبه شي.

دين خيرخواهي ده !

دا هغه څه دي چې زموږ داسلام پيغمبر ﷺ خپل امت ته فرمايلي دي؛ په دې جمله کې دامت لپاره لوی تربيت ده، چې که ژور فکر پکې وکړو ريښتيا هم دين دانساني ټولني لپاره لويه خيرخواهي ده؛ انسانان د دنيا او آخرت له بدبختيو ژغوري. دين هغه څه دی چې د انسانانو د جوړښت يووالي نظم ورباندې راځي، تجربو هم ثابته کړي کوم کور، کلي او ټولنه کې چې دين تطبيق شي امن او سوکاله ژوند وي او که دين ته خلک شا کړي بيا غمونه نا امنی او اختلافات رامنځته کېږي.

د دغه دين د خپرولو او بلنو لپاره بلونکې وي چې شپه او ورځ د الله ﷻ د دين لپاره جهاد، دعوت، تبليغ او مبارزه کې مصروف وي؛ خود دين تر څنګ بيا داسې مشکلاتو سره مخ شي چې بعضې وختونو کې حوصله بايلل کېږي، چې دا يوه لويه ناکامي وي؛ نو هغو وروڼو ته زما خبرې متوجه دي: اې د الله ﷻ د لارې لارويه ! هغه څه وکړه د کوم څه په اړه چې مبارک صحابي ابن رواحة فرمايلي دي:

«ما نقاتل الناس بعدد ولا قوة ولا كثرة، ما نقاتلهم إلا بهذا الدين الذي أكرمنا الله تعالى به.»

ژباړه : مور خلكو سره نه د شمير ، نه د ځواك اونه د زياتوالي په خاطر جگړه كوو ، بلكې مور هغوى سره يوازې دغه دين په سر چې الله تعالى مور پرې عزتمن كړي يو جنگيږو.

«السيرة الحلبية = إنسان العيون في سيرة الأمين المأمون» (٣ / ٩٧)

دا هغه جمله ده چې تا يو شي ته متوجه كوي، چې هغه په دين باندې عمل كول دي ځكه ستا جهاد، دعوت، تبليغ او مبارزه د دين لپاره دي نو تر هر چا په دين كلكې منگولې ولكوه تر هر چا ورته ډېر پابند شه او تر هر چا ډېر ورته وفادار شه.

هغه جنگيالي چې دجنگ په ميدان كې پخپله سلاح منگولې لگوي، تر هغه هم ته پخپل دين كلكې منگولې ولكوه، ځكه دغه جنگيالي كه خپله وسله له لاسه وركړي ضرور به د دښمن بڼكار شي نجات به له لاسه وركړي او يو لوى تاوان سره به مخ شي؛ ته د هغه جنگيالي څخه هم پخپل دين ډېرې تينگې منگولې ولكوه او پخپل دين حريص شه ځكه كه ته هم دين له لاسه وركړې ضرور به نجات له لاسه وركړې او يو لوى تاوان سره به مخ شي؛ نو ستا قوي وسله دين باندې عمل كول دي ځكه الله ﷻ هغه چاته كاميابي او نصرت ور په برخه كوي چې اطاعت يې كوي، اعمال په اخلاص سره وكړي او توكل ورباندې

وَكِرِي حُكَّهُ اللَّهُ ﷻ فرمایلي دي : «وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ

عَزِيزٌ» ٤٠ [الحج: ٤٠]

ژباړه : الله تعالی به خامخا ده هغو کسان مرسته وکړي ، څوک چې د الله تعالی د دین مرسته وکړي .

که څوک په اطاعت اخلاص ، توکل او د گناهونو په پرېښودلو سره د دین نصرت کوي ضرور به یې الله ﷻ هم نصرت کوي او که څوک برعکس وی نو الله ﷻ به یې هم نصرت نکوي لکه څنگه چې عمر الفاروق «رض» فرمایلي : (فإن لم نغلبهم بطاعتنا غلبونا بقوتهم). ژباړه : که موږ هغوی (کافران) د خپل اطاعت او پرهیزکاری په وسیله مات نه کړو ، نو هغوی به موږ د خپل زور او قوت له لارې مات کړي ،

داسلام لوی خلیفه او امیرالمؤمنین څومره ښه ویلي ، څومره لوی تربیت یې د امت لپاره پرېښی ، عمر الفاروق رض به د دښمن څخه دومره په وېره کې نه وو لکه څومره به چې د خپل لښکر په گناهونو باندې وېرېده .

دا د اسلام د خلیفه فقه او بصیرت و ، چې الله تعالی ورکړې وه او د کامیابی په راز یې پوه کړی و . دا د اسلامي امت لپاره یو لوی تربیت ده چې کامیابي د الله ﷻ په اطاعت او نېکو اعمالو کې ده چې دا یوه قوي وسله ده .

خلک ډېر خو عمل کم ده

مور وینو چې په اسلام ترلي خلک ډېر دي، حتی یوې منطقي او یو کلي ته چې وگورو په ډېر شمېر ځوانان شته دي او همداسې ډېر خلک شته چې اسلام ته د خدمت کوونکي نوم ورکول کېږي؛ خو د عمل په میدان کې په ډېر کم تعداد خلک دي د مثال په توگه: په زرهاوو مدرسې شته چې هر کال په زرگونو علماء ور څخه فارغېږي؛ خو د قتال میدان کې بیا د گوتو په شمیر عالمان وینو بلکې داسې علماء هم لیدل کېږي چې خپل شاگردان د جهاد څخه منع کوي، جهاد ته بې لارې او بغاوت وایي، داسې مرشدین وینو چې خپل مریدان یې د جهاد په کولو رتلي او جهادي عمل یې د تزکي خلاف بللی او یوازې په تدریس، امامت او خانقاه پورې یې اسلام او اسلام ته کار کول محدود کړي (نعوذ بالله من ذالک). چېرته دي دغه د دین خادمین چې د مجاهدینو تربیت او تزکیه په عملي میدان کې وکړي؟.

اې د دغې لارې لارویه! مبارزه وکړه، ستړیا تېره کړه! امت ته له دغه حالت څخه نجات ورکړه، د جهاد میدان له پوهانو ډک کړه، همداسې زموږ تجاران وروڼه داسې پخپل تجارت کې مصروف شي چې دین ته کار کول ترې هېر وي او که هېر نه وي جهاد ته هغومره اندازه خرچ ورکوي چې د ده داوولاد روزانه خرچه هم نکېږي. اې زما تجاره

وروره! دین ته کار کول یوازې مور ته مه پرېږده که په ځان جهاد نشې کول په مال سره یې وکړه؛ تجارت د خپل ژوند مقصود مه گرځوه بلکې مقصود دین وگرځوه. آیا ته ابوبکر رض ته نه گورې چې خپل ټول مال یې د الله په لار کې صدقه کړ؛ کله چې رسول صلی علیه وسلم ورته وفرمایل: (وماذا ترکت لاهلک یا ابابکر)

ژباړه: څه دي پرېښوده د خپل اهل لپاره ای بوبکره. ده ورته وفرمایل: (ترکت لهم الله ورسوله). ژباړه: خپل اهل او عیال ته مې الله او د هغه رسول الله ﷺ پرېښود ه. عثمان رض ژوند ته نه گورې چې د تبوک لپاره یې ټول لښکر تنها مجهز کړ، هغه لښکر چې په زرگونو مجاهدین پکې شامل وو. داسې څوک نشته لکه ابوبکر او عثمان. د نن زمانې لپاره هغه د شیخ اسامه رح ژوند ته وگوره چې د نړۍ د لویو مالدارانو په سر کې و؛ وگوره چې څنګه یې خپل کور، اولاد او مال د الله په دین قربان کړل، هغه چې د ټول امت لپاره یې یو جهادي صف ژوندی کړ او امت یې له شرق او له غرب سره وتاړه.

اې زما دیني وروره! ځان سره د نن او پرون حساب وکړه چې څنګه تېرېږي او بیا فیصله وکړه. یقینا چې دا ژوند تېرېدونکی دی؛ راشه له هغه ژوند څخه خوند واخله چې ناکامي نلري هغه ژوند چې خفګان، ستړیا او قرضداري نلري، هغه د جنت او د رضاء ژوند دی.

سختې ورځې مدرسه ده

اې د دغې لارې لارويه! که له دغې سختې او امتحاني مدرسې څخه فارغ شوي الله تعالی به دې په هغه څه ونازوي په کومو يې چې زموږ اسلاف رحمهم الله او صحابه کرام رضي عنهم ونازول، چې هغه دخپل مولا رضاء ده. که په دې مدرسه کې کامياب شوي رب تعالی به دې په دين کې يو ريښتيني قائد او امام وگرځوي (وجعلنا ائمة يهدون بامرې لها صبروا) ژباړه: او مونږ له هغوی څخه مشران (رهنمايان) جوړ کړل چې زموږ په حکم يې خلک هدايتول، دا ځکه چې دوی صبر وکړ او زموږ په آيتونو يې يقين درلود.

دا هغه مدرسه ده چې عمار بن ياسر، بلال بن رباح، صهيب، سلمان، خباب بن ارت، خبيب بن عدي او داسې نور په زرگونو صحابه کرام رضي الله عنهم ور څخه فارغ شوي. دا هغه مدرسه ده چې سعيد بن جبیر، مالک بن انس، امام ابو حنيفه او د دوی لوی لوی شاگردان ور څخه فارغ شوي؛ دا هغه مدرسه ده چې زموږ اسلاف او لوی لوی مشران او استادان لکه: ابن تيميه، ابن قيم او امام سرخسي ورڅخه فارغ شوي.

نو اې زما ديني وروره! آیا ته نه يې خوشحاله چې له دغې لويې مدرسې څخه د فراغت سند تر لاسه کړې؟ هغه سند چې دغو لويو امامانو هم حاصل کړی. آیا ستا لپاره دغه شرف کافي ندی چې د دغې مدرسې فاضل شي، هغه مدرسه چې اول استاد يې رسول الله صلی الله عليه وسلم دی لکه چې فرمايي: (أؤذيت في الله وما يؤذي احد) ژباړه: زه د الله تعالی (د دين) لپاره داسې ازار شوی يم چې بل څوک دومره نه دی ازار شوی.

دا د رسول الله ﷺ قول دی: (چې د الله تعالی په لار کې د ستونزو زغملو ته اشاره کوي).

دیني سختېو کې خوندونه دي

اې د دغې لارې لارویه! د حق په لار مزل کول سخت دي دا عین الیقین ته رسیدلې خبره ده ځکه هره ورځ سختی، هجرتونه، زخمونه او شهادتونه لیدل کېږي چې د حق په لار کې راځي خو د دې لارې تلونکي له دغو سختیو څخه داسې خوند اخلي چې پادشاهان یې له خپلې پادشاهۍ نشي اخیستی (ربه! مور، ته هم دغه خوند نصیب کړې).

اې زما دیني وروره! آیا تا د خالد بن ولید هغه کلمات نه دي اوریدلي چې وایي: (مامن لیله یهدی ای فیها عروس انالها محب او ابشر فیها بغلام احب الی

من لیلۃ شدیدۃ البرد کثیرۃ الجلید فی سریۃ اصبح فیها العدو)

ژباړه: ما ته هغه سخته او یخه شپه چې د دوښمن سره په جنگ یا په دوښمن د حملې په انتظار یې صباح کړم ډیر خوښ او بهتره ده له هغې شپې نه چې زما محبوبې او ناوې ما خپل ځان ته وبلې او دې شپه کې ماته د ځوی د پیدا کېدو زیری هم راکړي.

آیا تا د صلاح الدین ایوبي رح تاریخ کې نه دي لوستلي چې د جهاد زخم او شهادت مینې د قصرونو له ژوند څخه محروم کړي وو او تل به یې د دښتو او ځیمو ژوند خوښاوه، آیا تا د عمیر بن حمام په اړه سیرت کې نه

دي لوستي چې كله يې له رسول الله صلى الله عليه وسلم خخه واورېدل
چې څوك شهيد شي ضرور به يې جنت ته داخل كړي، ده ورته وويل:
(يارسول الله جنة عرضها السموات والارض)، هغه مبارك ورته وفرمايل:
(نعم) بيا دغه صحابي خرما خورل پرېښودل او ويې ويل: (ان انا حيت
حتى اكل تمراتي هذه لحياة طويلة).

ژباړه: كه زه ترې پورې ژوندی پاتې شم چې دا خپل خرماوې وخورم، نو
دا ډيره اوږده ژوندون او وخت دی، خرما يې وغورځوله او تر هغه
وجنگېد خو چې شهيد شو. دا هغه خوند و چې د يوې خرما د خورلو
وخت ته يې هم ضايع وويل او جنت يې ناوخته وباله او د خرما خورلو
وخت ته يې يوه لويه زمانه وويل (سبحان الله). آيا د خبيب بن عدي په
اړه دې نه دي اورېدلي چې كله يې دار ته وخېژاوه د مرگ په وخت کې
يې هم دا شعر وايه:

«وَكَلَسْتُ أَبَالِي حِينَ أَقْتُلُ مُسْلِمًا... عَلَى أَيِّ شَيْءٍ كَانَ لِلَّهِ مَضْرَعِي

ژباړه: زه پر دې هيڅ پروا نه لرم كه زه د مسلمان په توگه ووژل شم، او
پر كوم اړخ چې زما پرېوتل وي، دا د الله په لار کې وي.
وَذَلِكَ فِي ذَاتِ الْإِلَهِ وَإِنْ يَسَاءُ... يُبَارِكُ عَلَى أَوْصَالِ شَلْوٍ مَمْرَعِ»

ژباړه : او دا (شهادت) د الله تعالى لپاره دی ، او که الله وغواړي ، نو زما د ټوټې ټوټې غړو باندې به برکت نازل کړي .

«صحيح البخاري» (۳ / ۱۱۰۹)

مصیبتونه ستا درجه لوړوي

اې د دغې لارې لارویه! په جنت کې درجې دي، داسې درجې چې په اعمالو سره هغو ته نشي رسيدلی داسې درجې دي چې الله ﷻ خپلو نېکو بنده گانو ته تيارې کړې دي؛ خو دغو درجو ته درسېدلو لار يوازې تکليفونه، سختی او مشکلات دي او په هدايت او ايمان کې هم داسې درجې شته چې بې له سختيو او تکليفونو ورته نشي رسيدلی الله تعالى چې په تا باندې تکليف راولي ضرور به تا ته دغه درجې درکوي ځکه هم په تا تکليف راولي او بيا صبر درکوي دا د الله جل جلاله لخوا خپلو نېکو بنده گانو لپاره رحمت دی شکر يې ادا کړه.

اې زما ديني وروه! ته څه فکر کوې که د مکې مشرکينو د صهيب مالونه نه وای لوت کړي دې درجې ته به رسيدلی و چې رسول الله صلی عليه وسلم ورته وفرمايل: (ابا يحيى ربح البيع)؟

ژباړه : اې ابا يحيى تا دا معامله (بيع) وکتله .

ته خه فکر کوې که د یاسر کورنۍ ته عذاب نه وی ورکړل شوی دا درجه به څنگه ورته پیدا شوې وه چې د الله تعالیٰ خور پیغمبر حضرت محمد ﷺ ورته او فرمایل: (صبرا آل یاسر فان موعدکم الجنة)

ژباړه : ای د یاسر کورنیو ! تاسو په دې تکلیفونو باندې صبر وکړئ ، یقینا ستاسو وعده او ځای جنت دی .

ته خه فکر کوې که بلال بن رباح ته د امیه بن خلف لخوا تکلیف نه وی رسېدلی نو ده ته به دا درجه حاصله شوې وه چې (بلال سیدنا)؟ که امام احمد بن حنبل په زندانونو او عذابونو صبر نه وای کړی آیا هغه ته به دا درجه حاصله شوې وای چې امام د اهل السنة والجماعت شو؟ که سید قطب رح ته عذاب، زندان او قتل نه وای رسېدلی آیا په خبرو او کتابونو کې به یې دومره تأثیر پاتې شوی و؟ که د عبد الله عزام رحمه الله غوښې په باروتو نه وی کباب شوې نو اوس به د ټولې نړۍ مجاهدینو اقتداء پسې کړې وه؟ او که شیخ اسامه رحمه الله له خپل شاهي ژوند څخه سفر، هجرت او بالاخره داسې مرگ چې قبر او جنازه یې هم ورکه شوه نه وی تللی نو د نړۍ د جهاد امام به پاتې شوی و؟

دا اقوال د اسلام د لومړیو مجاهدینو ، شهیدانو ، او وفادارو صحابه کرامو او د اسلامي امت د ریښتینو رجالو د قربانۍ ، صبر او توکل ښکلي مثالونه دي ، چې د دوی ژوند د مسلمانانو لپاره یو لوی درس دی ، چې د الله تعالیٰ لپاره باید هر قسم قربانۍ او سر ښندنې ته تیار او آماده اوسي .

اې زما ديني وروره! كله چې الله پاك خپل نيك بنده گان يوې درجي ته غوره كړي ضرور به دا حالات پرې راولي، تر څو دغه تكليفونه او شهادتونه د خپلې رضاء سبب وگرځوي او كله چې خپلو نيكو بنده گانو ته اراده وكړي نو وينې يې د خپل محبت او رضاء لپاره وبهوي ځكه چې دغه قيمتي نفسونه خپل ځان لپاره قرباني كړي. وروسته د انبياوو او صديقينو څخه شهادت لوړ مقام دی كله چې الله تعالی له چا څخه راضي شي ضرور دغه مقام ورکوي (ربه ما ته دې هم خپله رضاء او شهادت نصیب كړي).

اې زما ديني وروره! دلته ډېر داسې گناهونه دي چې كفاره يې يوازې سترې نيكي او يا هم سخت سخت امتحانونه دي الله پاك خپلو اولياؤ باندې دغه تكليفونه او سختې راولي چې تر څو د هغه د پتو او ښكاره گناهونو لپاره كفاره وگرځي او د الله ﷻ په نزد مقبول او منظور شي.

مبيعه خپل څښتن ته وسپاره

اې د دغې لارې لارويه! تا خپل ځان په الله ﷻ خرڅ كړی، ته نور اختيار نلري بې له دې څخه چې مبيعه خپل څښتن ته وسپاري لكه څنگه چې الله تعالی فرمایي :

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ
(سورة التوبة، آيت)

ژباړه: الله تعالی د مومنانو څخه د هغوی نفسونه او مالونه اخیستی چې د دې په بدل کې دوی ته جنت ورکړي .

کله چې مبيعه خپل خښتن ته وسپارل شي څه چې يې خوښه وي کوي يې او چپرته چې يې وغواړي رډي يې؛ که خوښه يې شي قسرونو کې يې رډي او که خوښه يې شي زندان ته يې اچوي که خوښه يې شي د فخر ښايسته جامې ور اغوندي او که خوښه يې شي دومره لباس ورکوي چې فقط عورت يې پټ شي او بس؛ که خوښه يې شي غني کوي يې او که خوښه يې شي فقير کوي يې که خوښه يې شي ډېر عمر ورکوي او که خوښه يې شي په دار يې خيژوي؛ ته فکر وکړه کله چې يو پلورونکئ يو پسه وپلوري بيا که دغه اخیستونکئ دغه پسه ذبح کوي پلورونکئ ورته په غوسه کېږي؟ آيا پرې د اعتراض حق لري چې ولې دې ذبح کړ؟ او يا ورباندې خپه شي نه کله هم نه .

اې د دغې لارې لارويه! آيا ته نه يې خبر چې حضرت حمزه رض ته څه دورسېدل؟ خپته يې وشکېدله، جگر يې را وويستل شو آيا تا ته د هغو صحابه کرامو رض تاريخ نده معلوم چې د احد په غزا کې شهيدان شول خپتې يې وشکېدلې غوږونه او پوزه يې پرې شول آيا تا د سيرت په کتابونو کې ندي لوستي چې رسول الله ﷺ ته کوم تکليفونه ورسېدل يو تکليف پسې بل هغه پسې بل؛ چې ټول ژوند يې امتحانونو او سختيو کې تير شو. ابن جوزي رح څه ښه ويلي: (آيا رسول صلی عليه وسلم ضرورت نه درلوده چې آواز يې کړی وی من ينصرني آيا رسول ص ضرورت نه درلوده چې مکې ته تللی وی آرام او د سکون ژوند يې کړی وی، سره له دې چې ملگري يې شهيدان کېدل، لوړه پرې راتله آن تر دې چې خپتو پسې به يې تيرې تړلې، هجرت ته مجبور کېدل او خپلو کورونه څخه شړل

كبدل. باوجود د ده چې الله تعالى فرمايلى: ﴿وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ﴾ [المنافقون: ۷]

ژباړه: (خاص الله تعالى لره د ځمکې او آسمانونو خزاني دي)، خو په دغو ټولو حالاتو کې بيا هم چوپ پاتې وو او صبر يې کولو رسول الله ص په ساحر، دروغجن، ليوني، پردي پال او هرڅه باندي متهم شو خو بياهم چوپ و او خپلې مبارزې ته يې دوام ورکړ). اې زما ديني وروره! د انبياء عليهم السلام په ژوند کې فکر وکړه هغه چې د ځمکې په مخ بهترين خلک وو الله تعالى ته محبوب انسانان وو. ته وگوره ابراهيم عليه السلام اور ته گذار شو، زکريا عليه السلام ذبح شو، ايوب عليه السلام داسې امتحان کې راغي چې اهل او مال يې ورک شول، يونس عليه السلام د ماهي خيټه کې بندي شو، يوسف عليه السلام په کمو پيسو وپلورل شو بيا بندي شو خو د دې هر څه سره سره دوى بيا هم راضى وو او خپل دعوت ته متوجه وو. بعضو سلفو به ويل چې (که زما جسم په قيچى باندي هم قيچى شي بيا به هم زه د الله تعالى په قضاء کې څه ونه وایم چې کاشکى نه وای شوي!). اې د دغې لارې لارويه! د دغو خلکو له جملې څخه ځان جوړ که د الله تعالى په قضاء کې کاشکي مه وایه په هر حالت شکر گذار او صبر کوونکى اوسه الله ﷻ د خپلو مؤمنو بنده گانو لپاره بهترين څه غوره کړي اگر که ظاهراً له سختيو او تکليفونو څخه ډک وي؛ که څه هم ظاهراً مال، منصب، اهل، اولاد او حتى ټول ولاړ شي. د بدر واقعه کې فکر وکړه چې صحابه کرامو رض د قافلې قصد کړى وو خو هغه څه ته يې بوتلل چې د حق او باطل منځ کې يې فرق ورباندي وکړ او لوى

لوی کافران پکې ووژل شول. اې زما ديني وروره! خپل ځان ورکړې ته تيار کړه هغه کاسه ځان لپاره تياره کړه کوم څه چې پکې ورلې شي او که دغه کاسه تياره نشي کړی بيا يوازې خپل ځان ملامت کړه اوبس.

څنگه به په امتحان صبر کوي

اې د دغه لارې لارويه! خپل حالت او د هغو خلکو حالت ته چې د دنيا په ژوند کې مصروف دي فکر وکړه، هغه څوک چې د دنيا په ژوند کې مصروف دي په تکليف، غم، قرضدارۍ او تاوانو کې وي او همدا شان په رنگارنگ مرضونو باندې ککړ وي. کافرانو ته وگوره چې د ډېرو تکليفونو څخه روزانه ځان وژنه کوي، له ژوند څخه تنگ دي خو د آخرت اميد هم نلري؛ ته وگوره ډېر وخت موټر ټکر شي د يوې کورنۍ ډېر غړي پکې زخميان، فلج او مړه شي همداسې رنگارنگ مصيبتونه پرې راشي. اې زما ديني وروره! په تا باندې د رنگارنگ تکليفونو راتلل تا نه کمزوری کوي؛ خپله حوصله مه بايله قوي اوسه؛ دغه تکليفونه چې روزانه تا باندې راځي دا به د دې سبب شي چې په دين کې دې امام جوړ کړي ته پوهيږې کله چې الله تعالی چاته اراده وکړي چې په دين کې يې امام کړي ضرور سختې ورځې او رنگارنگ امتحانونه پرې راولي چې قوي شي؛ ځکه سختې ورځې انسان قوي کوي او ديني امامت هم يو معنوي قوت ته ضرورت لري او همدا سختې ورځې تا ته په علم او مبارزه کې معرفت درکوي چې هغه په آسانۍ سره نه کېږي او يادې درجې د عابدينو، زاهدينو او خاشعينو مقام ته رسوي. ډېر وروڼه د خپل علم او کمال حق

په سختیو کې ادا کولی او پیژندلی شي. له سختو ورځو څخه هغه څه زده کړي چې هغه له کتابونو څخه نشي زده کېدلای، سخته ورځ هغه استاد ده چې انسان کمال ته رسوي دې سختو ورځو کې هغه معناگانې او مفهوم حاصلیږي چې په حفظ، تکرار او مطالعو سره نشي حاصلېدی، توکل، یقین، خشية، توبه، رضا او ورته معناگانې دي. شیخ الاسلام ابن تیمیه رح څومره ښه ویلي: (انا جتتي وبستاتي في صديري انی رحمت فہي معي لاتفارقني ان حبسي خلوة وقتلي شهادة واخراجي من بلدي سياحة).

ژباړه: (زما جنت او باغ زما په سينه کې دی ، که چيرته زه لار شم دا (نعمتونه) زما سره وی نه جدا کيږي ، زما بندي کيدل او خلوت (عبادت) دی ، زما وژل کيدل په دې لاره کې شهادت دی ، او له خپلې خاورې څخه زما شړل او ايستل زما لپاره سير او سياحت دی ،

اې د دغې لارې لارويه فکر وکړه کله چې سهار له خوب راپاڅې د شپې تېرېدل تا نه خپه کوي، کله چې ورځ تيره شي تېرېدل يې تا ته درد نه درکوي چې ضايع شوې به وي دا دلوی رب ﷻ په تا باندې څومره لوی انعام دی چې دغه ټولې لحظې دې عبادت کې حسابوي هغه چې هر چا څخه د ځواني او د عمر تېرېدلو پوښتنه کېږي؛ اما له تا څخه نه کېږي ځکه ستا خوب، خبرې، ناسته، ولاړه، خوراک او څښاک ټول عبادت دي دا بايد ستا لپاره خوشحالي وي (يا الله ما له دغه سعادت څخه مه بې برخې کوه). زخموڼه، هجرتونه، تهمتونه او زندانونه بايد تا خپه نه کړي. خپل نفس ته خطاب وکړه! اې نفسه! دا هر څه د الله ﷻ لپاره دي. ډېر خلک د گناهونو په خاطر هجرت کوي، زندان ته ځي او حتی اعدام

کېږي؛ هغه چې د نفس او خواهشاتو یو ساعت خوند راکیر کړي دومره تکلیفونو کې دي. ته دشکر سجده وکړه آیا دا شرافت ستا لپاره بس نه دی چې د دین لپاره هجرت کوي، زندان ته چې دا لوي شرف ده دغه تکلیفونه ستا لپاره د نوي ژوند پیلامه ده هغه ژوند چې نتیجه یې جنتونه دي.

ستا ثابت پاتې کېدل د دښمن مکر ماتوي

اې د دغې لارې لارویه! داسلام دښمنان همېشه د لیل میدان کې پاتې راغلي چې خپل باطل ورباندې ثابت کړي نو ځکه یې اهل حقو ته هر وخت رنگارنگ تکلیفونه او تعذیبونه ورکوي زندانونو ته یې کش کړي ځکه هم فرعون موسی علیه السلام ته وویل: ﴿لَیْنِ اَتَّخَذْتَ اِلَیْهَا

عَیْرِي لِأَجْعَلَكَ مِنَ الْمَسْجُورِينَ ﴿۲۹﴾ [الشعراء: ۲۹] ژباړه: که ته له ما پرته بل معبود ونیسي نو زه به خامخا تا له بندیانو څخه وگرځوم .

او همداسې هغو ساحرانو ته چې ایمان یې راوړی و وویل: ﴿لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ [الأعراف: ۱۲۴]

ژباړه: او زه به خامخا ستاسو لاسونه او پښې د مخالف اړخونو څخه پرې کړم ، او بیا به مو ټول په دار وځروم.

همداسې د ابراهيم عليه السلام قوم د ابراهيم په حق کې وويل: ﴿قَالُوا
حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ﴾ [الأنبياء: ٦٨] (ژباړه : هغه (ابراهيم عليه
السلام) وسوزوئ او د خپلو معبودانو ملاتړ وکړئ .

همداسې يې د يوسف عليه السلام په حق کې وويل: ﴿لَيْسَ جُنَّتُهُرَ حَتَّى
حِينَ﴾ [يوسف: ٣٥] (ژباړه : چې خامخا به يې تر يوې مودې پورې
بندي کړو .

همداسې عذابونه اميه بن خلف بلال بن رباح ته ورکړل چې د مکې په
سخته گرمي کې يې په سينه تيرې ورته ايښې وې خو هغه بيا هم احد
احد نعري وهلې همدا تکليفونه عمار، مصعب، خباب ابن مسعود،
ابوبکر او حتی رسول ص ته ورکړل شوي.

اې زما ديني وروره! آيا تا د امام احمد بن حنبل، ابن تيميه او ابن قيم
رحمهم الله ژوند نه دی مطالعه کړی، چې په هغوی څنگه حالات تېر
شول؛ ته وگوره چې نن زمانه کې د دنيا کافرانو طاغودوتياتو د دين بلونکو
مجاهدينو سره څه وکړل، زندانو ته وگوره چې اهل حق باندې څه تېرېږي
او دا سلسله به تر قيامته پورې روانه وي ځکه دغه د اهل باطلو ځواب
ده بل دليل او حجت نلري. دا د اسلام د دښمنانو آخري مکر او فريب
دی همدا د خپلې ډيموکراسۍ، جمهوريت، سيکولريزم او نورو باطلو
اديانو او افکارو دفاع گني. اې د دغې لارې لارويه! کله چې دغه ټول
حالات درته ورسېدل او ته بيا هم په خپله لار کې ثابت پاتې شوې او صبر
دې وکړ يقينا چې ستا ثابت والی د دوی د دسيسو شنډوالی ده، د دوی د

مکر ماتول دي د دوی تدبیرونه بېرته دوی ته په مخ ور تپل دي، ځکه ستا ثابت پاتې کېدل د اسلام کامیابي او د باطلو شکست او ناکامي ده.

درد تلونکی او ثواب پاتې کېدونکی دی

اې د الله ﷻ د لارې لارویه! زر ده چې ډېره سختې او ستړیا به ووينې، بې شمیره امتحانونه به درباندي راشي خو ته د حق په لار تلونکی یې او د دین لپاره کار کوې؛ که په حق ثابت پاتې شوې په رنکارنگ امتحانونو دې صبر وگر نو پوه شه چې دردونه تلونکې او ثواب یې پاتې کېدونکی دی، ان شاء الله. هغه چاته وگوره چې په سخته گرمي کې روژه نیسي ډېر تېری وي خو چې کله ماښام شي د اوبو په اول غورپ یې تنده ماته شي .

لکه نبي ﷺ چې فرمایلي دي:

«ذَهَبَ الظَّمْأُ، وَابْتَلَّتِ العُرْوُ، وَكَبَّتِ الأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللهُ.»

ژباړه: تنده لاره، رگونه تازه شول، او اجر حاصل شو که الله وغواړي.

«سنن أبي داود» (۲/ ۲۷۸ ط مع عون المعبود):

اې د دغه لارې ستړی لارویه! کله چې اول قدم جنت کې کېږدي ټوله ستړیا، تکلیف، درد او هغه زخمونه چې په دغه لار کې دي لیدلي پای به ومومي؛ د نیکبختی او خوشحالی د یو نوي ژوند پیل به وشي لکه د هغه روژه دار چې ماښام کې تنده ماته شي. له تا به پوښتنه وشي چې کوم

تکلیف درته رسیدلی ته به ووايې: (والله يا رب ما رأيت بؤسا قط) ژباړه :
په قسم ای ربه ، ما هیڅکله بد بختي نه ده لیدلې .

د رب تعالی په فضل او نعمتونو به ونازول شې هغه نعمتونه به ووينې
چې نه سترگو لیدلې وي، نه غوړونو اوریدلې وي او نه دچا په زړه کې تېر
شوي وي. بیا به تمنا کوي چې کاش په دین کې ډېر ستړی شوی وی، ډېر
تکلیف مې لیدلی وای، کاشکې مې وجود ایره ایره شوی وای، کاشکې مې
د وجود غوښې په قیچې پرې شوې وای او داسې ډېرې تمناوې به کوي.
لکه هغه شهید چې تمنا کوي چې کاشکې لس ځلې ژوندی شوی او لس
ځلې بیا په دین قرباني شوی وای. کله چې دا شهید هغه نعمتونه وويني
کوم چې الله ﷻ د شهیدانو لپاره تیار کړي.

اې زما دیني وروره تکلیف ته ځان کلک کړه له چا څخه گیلې مکوه، له
چا څخه د خپگان اظهار مکوه ته خاص د الله تعالی لپاره لگیا یې نو
خپل درد او راز یوازې هغه ته وړاندې کوه او عوض یې په آخرت کې
غواړه نه په دې تېرېدونکې او دوه ورځو دنیا کې.

د جهاد مینه!!!

هغه مینه ده چې ډېر عاشقان یې ځان پسې ورک کړل، هغه مینه ده چې
پای یې شهادت دی، هغه مینه چې خپل عاشق ځان پسې داسې تری
کړي چې دنیا کې یې په هیڅ شي تنده نه ماتېږي. داسې لوړه ده چې غذا
یې یوازې په سنگر، جنگ او د مرمیو بارانونو کې ده او په بل څه باندې
نه مېرېږي، داسې مینه چې آرام ژوند درنه اخلي همیشه تکلیف، ستړیا،

سفرونه او په ټاکو پښو مزلونه دي، هغه چې ته دې هغوی په مرگ پسې او هغوی ستا مرگ پسې گرځي. هغه وخت کې آرام درکوي کله چې د شهادت په خوب ویده شي او د جهاد نتیجه تر لاسه کړي. د جهاد مینه پایښت نلري په کولو سره یې نوره هم زیاتېږي دا داسې مینه ده چې دنیا او هغه څه چې دنیا کې دي ورته سپک او ساده ښکاري؛ د دنیا کارونو کې مصروف خلک ورته لیوني او ساده ښکاري، هغه څه ته د ژوند نوم نه ورکوي په کوم څه کې چې د دنیا خلک مصروف دي؛ بلکې ژوند هغه څه ته وایي چې همیشه په کافرانو او د هغوی د منافقو ملگرو په ښکار کولو پسې لکه وږی زمري گرځي. توپک، چانته او د جهاد نور وسایل دې د خپل ځان لپاره د عزت تاج گرځولي وي او ځان ته دې یوه بادشاهي جوړه کړي وي او بیا په دې لټه کې وې چې دغه بادشاهي د الله ج د دین لپاره قربان کړي؛ بس دا د مجاهد مینه او ژوند وي.

لیونتوب که هوښیارتوب!!!

ورونو!

کله چې د الله ج یو مؤمن بنده د خپل ژوند په حقیقت پوه شي د هغه څه لپاره چې الله ج ژوند ورکړی باید هغه وکړي؛ نو ضرور به هجرتونه کوي د الله په ځمکه کې به گرځي، د صحابه کرامو رض په منهج به قدم ږدي، د هغو سترې لار به تعقیبوي، د هغو په څېر به شپني مزلونه کوي؛ دا مزل به کله غرونو، کله صحراگانو او کله به هم د سمندرونو په سر وي. د ژوند حقیقت پېژندل انسان له ژونده ورکوي، د ژوند حقیقت پېژندل څوک له ژونده بیلوي. د الله ج د دین لپاره هجرتونه او سفرونه کول د

نوي ژوند پيلامه وي، هغه داسې ژوند وي چې د دنيا خلک ورباندې نه پوهېږي. بلکه هغه ته سادگي او لیونتوب وايي. رېښتیا هم یو ځوان چې د ځواني په رنگینو کې ډوب وي له خپلې کورنۍ سره خوشحاله ژوند کوي دا ځوان خوشحاله ژوند او رنگیني پرېږدي له خپلې کورنۍ خپلوانو او له ملگرو سره د سوکالي ژوند ته د پای ټکی کېږدي؛ دا ټول خلک خپه کړي لږې وطنونو، غرونو او ځنگلونو ته لاړ شي رېښتیا هم دا لیونتوب ده.

کله چې یو طالب او محصل بی درده او بی تکلیفه ژوند کوي داسې ژوند کوي چې هرڅوک یې ناز په غاړه اخلي د عزت په سترگه ورته کتل کېږي د خپلې کورنۍ، ملگرو او استاذانو سره خوشحاله او سوکاله ژوند تېروي او په راتلونکې کې ډېر امیدونه ورپورې تړاو لري خو له دې ټولو سره سره له مدرسې، مکتب او پوهنتون سره خدای پاماني وکړي ځنگلي او غرني ژوند ته مخه کړي چې له ټولو نازونو څخه محروم شي. هو بلکل دا لیونتوب ده. یو عالم او استاد چې په ټوله جامعه کې قدرمن وي هغه چې د هرچا مینه ورپورې تړلې وي د خپلې کورنۍ والدینو او ملگرو لپاره ویاړ وي؛ هغه چې د خپلو شاگردانو لپاره د پلار په شان د سترگو یخوالی وي، هغه چې د خپلو مقتدیانو لپاره لکه د کورنۍ د مشر په شان تکیه گاه وي، هغه چې خپل ژوند کې ځانته یو د بادشاهي ژوند لري خو بیا هم د ژوند دغو ټولو بڼکلاوو ته د پای ټکی کېږدي یو نوی ژوند پیل کړي؛ داسې ژوند چې هر څوک خپلې اړیکې ترې کات کړي د عالم پر ځای یې په نورو نومونو ونوموي، خپله کورنۍ ترې خپه شي، هغه نازولي چې د چای پیاله هم خپله ځانته نه ډکوي داسې ژوند غوره کړي چې بې له

ستونزو، احتیاجونو، تکلیفونو او ستړیاوو نور هېڅ نشي لیدلی، هغه نازولي بیا له ټولو انسانانو مایوسه شي، له ملګرتیا یې خلک تېښته کوي، غم او درد ور پورې وتړل شي. هغه چې په غوږونو کې یې تل د مظلوم غږونه ورځي، هغه چې تل د امت په درد خورېږي. هو بلکل دا لیونتوب ده؛ خو داسې لیونتوب چې د دنیا هونبیاران نه ورباندې پوهېږي هغوی د دې لیونتوب په حقیقت نه پوهېږي دا لیونتوب د انبیاء علیهم السلام سنت دی، دا لیونتوب د صحابه کرامو رض منهج دی، دا لیونتوب الله ج ته درسېدلو لار ده، دا لیونتوب د امت د حق ادا کولو لار ده، دا هغه لیونتوب دی چې لاره یې مستقیمه جنت ته تللې او د ابدی کامیابی تر لاسه کولو لپاره بهترینه وسیله ده.

اې د دنیا هونبیارانو تاسو غلط شوي یاست دا لیونتوب حقیقي هونبیاړي ده او هغه څه ته چې تاسې هونبیاړتوب وایئ، حقیقي لیونتوب دی. دوي لیوني نه بلکې تاسو لیوني یاست!.

فراغت نه مه گوره

اسلام ته کار کول عبث او له مقصود څخه بیل شی نه دي تر هغه پورې یې مه ځنډوه چې وظیفې، مدرسې، تجارت او نورو کارونو څخه فارغ شې او بیا کار شروع کړې؛ بلکې اسلام ته کار کول له ټولو کارونو اول او مقصود دی، انتظار مه کړه چې واده وکړې، یا هم سند واخلي، یا ورته له نورو کارو څخه فارغ شې. نه اسلام دا نغواري او نه هم داسې دي اسلام

ته کار کول عبادت دی او عبادت خاص وخت نغواړي ﴿وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ

يَأْتِيَنَّكَ الْيَقِينُ﴾ [الحجر: ۹۹]

ژباړه: د خپل رب عبادت کړه ، تر هغه پورې چې مرگ درشي .

قرآن داسې نه دي ويلي چې عبادت وکړئ کله چې له مدرسې او يا هم پوهنتون څخه فارغ او يا مو ودونه وکړل او يا مو د ژوند ټول کارونه پوره شول؛ دغه عبادت ستا وظيفه ده خو پورې چې ژوندی يې دغه کار کې به لگيا يې. دا هغه حقيقت دی چې زموږ اسلاف رحمهم الله ور باندې پوه وو ځکه هم عمار بن ياسر په نوي ۹۰ کلنۍ کې قتال کاوه؛ نه يوازې دعوت او تدريس بلکې عملي قتال. دا هغه عمر ده چې ويښتان سپينېږي، وجود کمزوری کېږي، د بدن قوت ختمېږي. همداسې رسول الله صلی الله عليه وسلم په ۲۷ غزاگانو کې برخه اخيستې وه، چې عمر يې له څلور پنځوس ۵۴ کلنۍ څخه اوښتی و، رسول الله صلی الله عليه وسلم له شپېته کلنۍ هاخوا د تبوک غزا کې برخه اخيستې وه هغه غزا چې تر ټولو سخته وه. زموږ ډېر وروڼه چې کله د مدرسې او پوهنتون سند تر لاسه کړي او يا هم په وظيفه او تجارت باندې مصروف شي بيا اسلامي بلنه پرېږدي او د خپل شخصي ژوند لپاره کار کوي د قتال ميدان ته خو بيخي نه ځي. آيا له رسول ص او صحابه گرامو څخه مهم دی؟. ستاسو هغه وعدي مو چې کړې وې څه شولې (وکان عهد الله مسؤلاً) ژباړه: يعنې انسانان به د الله د عهد او ژمنو په اړه مسؤل وي ، او الله تعالی به د هغو پوښتنه کوي .

یوازې د حجرو مجلسونه کفایت نکوي او نه هم یوازې جهادي ترانې چې د تلیفون زنگونو ته مو اېښې وي، یوازې د جهاد منظرې او ویديوگانې کتل فايده نلري؛ په دغو شيانو باندې ښځې خپله جهادي تنده ماتوي د ځوانانو کار دا نه ده. زه وایم هغه څوک چې په حقیقت باندې پوه شي خو بیا هم په دین کې سستي او بې زړه توب کوي او عملي کار نکوي دا د ایمان کمزوري ده. د دې عاقبت د عوامو څخه هم بد ده هغه چې حق وويني او بیا هم د دنیا دوه ورځې ژوند یا د منصب او شهرت لپاره مخ ترې ګرځوي د خواهشاتو له زندان څخه نشي آزادېدی یقینا چې له ناکامۍ سره مخ دي د دنیا ژوند تلونکی او د آخرت ژوند پاتې کېدونکی ده. الله دې په داسې خلکو رحم وکړي (نعوذ بالله من ذالک).

اې زما ديني وروره! آيا د هغو سلګونو بلکې زرګونو ځوانانو مينه او شوق نه ګورې چې استشهاد ته په کلونو کلونو انتظار کوي او له الله تعالی څخه په سلګيو او زاريو د باروتي موټر غوښتنه کوي چې تر څو خپل نازولی وجود د الله ﷻ د دين لپاره ذره ذره کړي؛ دا څه عجيبه خوند دی، دا څه عجيبه مينه ده. آيا هغه ځوانان نه ګورې چې د خپل ژوند رنګيني، وظيفې، پوهنتون، مدرسې، والدينو او خپل کور ته شا کړي او داسي ژوند ته لار شي چې بې له غرونو، مزلونو او ستړياوو نور څه نه ويني او هره لحظه له مرګ سره مخ وي بيا هم ډېر په شوق ورځي او خپله ځواني په دغو سختيو ماتوي. هوکې دغو مؤمنو ځوانانو هغه خوند ليدلی ګوم خوند چې مصعب بن عمير ليدلی و دوی په هغه عشق پوه دي د ګوم عشق حقیقت ته چې صهيب رسيدلی و. د دغو ځوانانو ډېر داسې

مثالونه شته چې له چا څخه پټ نه دي او زه نغوایم چې لیکنه اوږده شي خو دا لوی سعادت ده چې چاته الله ﷻ ورکړ ورته مبارک دې وي اې زما دیني وروره!

ای د الله تعالی د لار لارویه تا ته سترګې په لار یو !

اې د دغې لارې لارویه! مور، تاته انتظار یو چې څه وخت به د الله تعالی په نصرت نړۍ ته ماته ورکوي نن دا قصی منارې تا ته انتظار دي، د قرطبې او غرناطې سترګې ستا په لور پاتې دي، نن د هند لوی مسجدونه ستا امامت ته ضرورت لري، تا ته د کفري نړۍ له زندانونو څخه د وامعتصما آوازونه کېږي؛ ته د نن زمانې مرتدینو ته ابوبکر یې، ته د نن ورځې یرموک ته خالد بن ولید یې، ته د نن وخت قادسیې ته سعد شه، اوسنۍ قسطنطینې ته مُحَمَّد الفاتح شه، ته شیندلي او ټوک ټوک امت ته د داسې خلافت غېږه خلاصه کړه چې د قومیت او وطنیت امتیاز پکې نه وي او یوازینی توپیر په تقوی سره وشي. ته نړۍ له شرق څخه تر غربه ټوله له عدل څخه ډکه کړه، ته د امت زخمونو ته ملهم شه. د اسلام نصرت هغه څه دی چې د ټول امت د سترگو یخوالی ور پورې تړلی، د اسلام نصرت په دنیا کې لویه حسنه ده، دا قول ده: ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ [البقرة: ۲۰۱]

ژباړه : ای زموږ ربه ! موږ ته په دنیا کې نیکمرغي راکړه ، او په آخرت کې هم نیکمرغي راکړه ، او موږ د دوزخ له اور او عذاب نه وژغوره .

حسنة يې صالحه ميرمن نه بلکې داسلام نصرت ده ځکه د اسلام نصرت غمونه لرې کوي، امت ته سکون ورکوي، د انسانانو ژوند هوسا کوي. امت د اسلام نصرت ته ډېر په شوق کې دی حتی د مور، پلار، اهل او کورنۍ په بدل کې هغه نصرت چې د پيړيو را هيسې ترې محروم دی؛ دغه امت ته خوشحالي ورکړه آواز ته يې لبيک ووايه

که دغه قوي وسله له ځان څخه لرې کړې او استعمال يې نکړې نو په تا به هغه دښمنان حمله وکړي چې يوه لحظه هم تاڅخه نه لرې کېږي. هغه څلور دښمنان چې تاسره رينښتيني دښمني کوي او همېشه تا ته کمين کې وي: (نفس، شيطان، دنيا او خواهشات) دي. نفس هغه دښمن دی چې تل ستا سره په عناد کې دی، شيطان هغه دښمن دی چې تل تا ته وسوسه دراجوي، نفس او خواهشات ډېر وختونه غالب گرځي او دا هغه څه دي چې د تل لپاره تا ته په کمين کې وي او يوه لحظه هم نه در څخه لرې کېږي. که دوی غالب شول تا وبایلله، دوی وگتله او ته ناکام شوې او که ته غالب شوې تا وگتله دوی وبایلله ته کامياب او دوی ناکام شول خو د دغې لويي کامياب راز د الله ﷻ په اطاعت نېکو اعمالو او په پوره معنا شريعت ته په غاړه اېښودلو کې دی.

اې زما ديني وروره! لوی او ويښ دښمن کلکه او قوي وسله غواړي او ستا وسله په دين منگولې لگول دي کلکې يې کړه چې درنه خطاء نشي: دا الفاظ نه بلکې يو مفهوم دی چې بايد پاملرنه ورته وکړي!.

دویم فصل

هجرت لویه قرباني ده!

هجرت او جهاد؛ نبوي منهج او د صحابه وو رضی الله تعالی عنہم تگلاره
د.د.

هجرت د دنیا په هر څه باندې لویه قرباني ده، دا د عقیدې په بدل کې د تجارت کولو معنا لري او عقیده له اهل او مال څخه هم لوړه ده. هغه کسان چې د جهاد مبارکې خاورې ته هجرت کوي، اعلان کوي چې عقیده مو له اهل او مال څخه ډېره ارزښتناکه ده او هغه شریعت چې مور د هغه لپاره ژوند کوو، له هر هغه قیمتي شي څخه چې د ځمکې پر مخ شته، لور او قیمتي دی. هجرت اعلان دی چې د عقیدې نسب له کورني نسب څخه ډېر لوی دی. دا اعلان دی چې د دین نسب د خپلوانو له نسبي اړیکو څخه ډېر لوړ دی. دا اعلان دی چې هغه د عقیدې ورور چې د دین په لاره کې وي، له هغه ورور څخه ډېر عزتمند دی چې زما له مور څخه زېږېدلی وي. هجرت د نوی پلار، مور او وروڼو غوره کول او د نوې کورنۍ انتخاب دی. هغه جماعت چې زه پکې یم، زما کورنۍ ده؛ د دوی مشر مې پلار دی او کوچنيان یې زما وروڼه دي. هجرت اعلان دی چې

هغه ځمکه چې د الله ﷺ دین پکې نافذ وي، له هغه ځایه ډېره لویه ده چې زه پکې زېږېدلی يم. دا اعلان دی چې زموږ جنس، عقیده او دین دی. د تور او سپین، د سور او شین، د عربي او عجمي توپيرونه جواز نه لري؛ ځکه توپير يوازې د تقوا په اساس دی. هجرت اعلان دی چې زما دولت عقیده ده او هغه ځای چې د الله ﷺ دین پکې نافذېږي، زما لپاره تر هر ځای غوره دی. برعکس، چېرته چې طاغوت واکمن وي که څه هم هغه ځای زما خپل ښار، کلی یا د خپلوانو سیمه وي. هجرت د جهاد له بنسټيزو ضرورياتو څخه دی، ځکه دا د قرباني نښه ده. د کور، اهل، مال، دوستانو، وظيفې او مدرسې پرېښودل او د جهاد لپاره لرې وطن ته تلل، يقيناً ستره قرباني ده. دا قرباني ښيي چې ته د جهاد ميدان ته په رېښتيني توگه چمتو يې. هغه کسان چې هجرت نه کوي، خامخا له يوې دنيوي اړيکې سره تړاو لري، لکه مال، اهل، وظيفه، زراعت، مدرسه او داسې نور. يا په زړونو کې دا ډار لري چې که هجرت وکړي داسې کور، اهل، مال، وظيفه، مدرسه يا کار به بيا پيدا نه کړي. خو الله ﷺ دغه ټولې دنيوي اړيکې يوه طرف ته اېښې او جهاد بل طرف ته، خو بيا هم دا اړيکې له جهاد سره برابري نه دي.

الله ﷺ فرمايلي دي: ﴿قُلْ إِنْ كَانَ ءَابَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَبِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ [التوبة: ٢٤]

«اې پیغمبره ﷺ ورته ووايه: که چېرې ستاسو پلرونه، زامن، ورونه، ښځې، خپلوان، هغه مالونه چې گټلي مو دي، هغه تجارت چې د هغه په وړانډو اندېښمن کېږئ او هغه کورونه چې په هغو خوښ یاست، تاسو ته د الله ﷻ او د هغه د رسول ﷺ په لار کې له جهاد څخه گران وي، نو انتظار وباسئ تر دې پورې چې الله ﷻ خپله پرېکړه ستاسې مخې ته راولي او الله ﷻ فاسقانو ته لاره نه ښايي.»

د مؤمن صفات

مؤمن باید له دريو حالتونو څخه خالي نه وي:

۱. مجاهد به وي

۲. مهاجر به وي

۳. انصار به وي

دا وېش اسلامي شريعت کړی دی او د هر مؤمن لپاره اړینه ده چې له دې درېيو قسمونو څخه يو انتخاب کړي. که يو مؤمن له دغو درېيو حالتونو څخه پرته په بل څه بوخت وي، په هغه کې د کمال صفت نه پيدا کېږي. جهاد، هجرت او نصرت هغه اسباب دي چې اسلامي امت د نبوت، خلفای راشدينو او صحابه کرامو له زمانې څخه را ښولې تر نیمې پېړۍ پورې د نړۍ گوت گوت ته د اسلام د رسولو او حکومت کولو توان ورکړ، علت يې دا وو چې دوی دا درې صفات په خپلو ځانونو کې پيدا کړي وو.

که په نني عصر کې هم اسلامي امت دا صفات په ځان کې را ژوندي کړي،
الله ﷺ به حتما د دې امت تېر وياړونه بېرته ورگرځوي.

هجرت هغه څه دی چې د اسلام ډېوه ورباندې روښانه کېږي او مسلمانان
تولنه پرې خپل حقيقي اسلام پېژني. هجرت خلک خپل هدف ته رسوي
او د هدايت په لاره يې برابرې، ځکه چې دا د رسول الله ﷺ، خلفای
راشدینو، صحابه کرامو رضی الله تعالی عنهم او د اسلامي امت د اسلافو
لار ده. د عثماني خلافت له ړنگېدو وروسته اسلامي امت د زوال ژورې
کندې ته ولوېد، اوس له دغې سختې او خطرناکې کندې څخه د راوتلو په
حال کې دی او ورځ تر بلې خپل تېر برم ته ور نږدې کېږي، دا د هغو
مهاجرینو د برکت پایله ده چې خپل کورونه، مالونه او خوږ ژوند يې
پرېښود او د الله ﷺ د رضا لپاره يې د هجرت لار غوره کړه. دوی د نوي
نړيوال جهاد لپاره مقدمه کېښوده او مؤمنو انصارو يې په مېړانه ملاتړ
وکړ. د مهاجرینو او انصارو د يو ځای کېدو په برکت، الله ﷺ د کفر لوی
مرکزونه - لکه پنتاگون او کفري نړيوال تجارتي بروجونه - ونړول. دې پېښو
اسلامي امت راوښ کړ، وطني او قومي فکرونه يې له منځه يوړل او امت
يې يو نوي پړاو ته داخل کړ. دا داسې پړاو دی چې له عثماني خلافت
څخه وروسته د اسلامي امت د بچيانو لپاره د تصور وړ نه و خو د
مهاجرینو د هجرت او د انصارو د نصرت په پایله کې، مسلمانانو يو ځل
بيا نړيوال کفري بنامار ته لاس واچاو او د هغه گريوان يې ونيو.

دا ټول د هجرت او نصرت د عظيمو صفاتو برکت دی چې د اسلامي امت
د بقا او وياړ تضمین کوي.

اسلامي تاريخ او هجرت

ولې زموږ اسلامي تاريخ د هجرت له کال څخه پيل شو؟

يو سالم عقل لرونکی انسان که په دې مسئله کې فکر وکړي، خامخا به يوې ژورې پايلې ته ورسېږي. زموږ د اسلامي تاريخ په اوږدو کې ډېر لوی او مهم واقعات تېر شوي دي، لکه د رسول الله ﷺ پيدايښت، بعثت، هجرت، وفات او نورې مهمې پېښې. سره له دې ټولو اسلامي تاريخ د هجرت له کال څخه پيل شو. دا پرېکړه د عمر فاروق رضی الله تعالی عنه او نورو سترو صحابه کرامو رضی الله تعالی عنهم لخوا وشوه، چې هجرت ته يې لومړيتوب ورکړ.

د هجرت د انتخاب تاريخي شاليد

امام بخاري رحمه الله د سهل بن سعد رضی الله تعالی عنه څخه روايت کړی:

[مَا عَدُّوا مِنْ مَبْعَثِ النَّبِيِّ ﷺ، وَلَا مِنْ وِفَاتِهِ، مَا عَدُّوا إِلَّا مِنْ مَقْدَمِهِ الْمَدِينَةَ، يَعْنِي مِنَ الْهَجْرَةِ] (البیة والنهية)

ژباړه: «هغوی د رسول الله ﷺ له بعثت څخه تاريخ ونه نيو او نه يې له وفات څخه حساب کړ؛ بلکې يوازې يې د هغه د مدينې ته له راتگ، يعنې هجرت څخه تاريخ پيل کړ.»

امام طبري رحمه الله ليكلي چې عمر فاروق رضی الله تعالی عنه خلکو ته وويل چې تر څو د اسلامي تاريخ د پيل په اړه مشوره وکړي. ځينو وويل چې تاريخ دې د بعثت له کال څخه پيل شي او ځينو بيا د هجرت له کال څخه وړاندیز وکړ. عمر رضی الله تعالی عنه وويل:

[تُؤرِّخُ لِهَجْرَةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَأَنَّ هِجْرَتَهُ فَرَّقَتْ بَيْنَ الْحَقِّ وَالْبَاطِلِ] (البیاض والاصباح)

ژباړه: «مور د رسول الله ﷺ د هجرت پر بنسټ تاريخ ټاکو، ځکه چې د هغه هجرت د حق او باطل ترمنځ ښکاره توپير راوست.»

د دې پرېکړې په ترڅ کې ټولو صحابه کرامو رضی الله تعالی عنهم اتفاق وکړ چې تاريخ به د هجرت له کال څخه پيل کېږي.

د هجرت د تاريخ د پيل راز

هجرت د اسلامي تاريخ لپاره ځکه غوره شو چې دا هغه کال و چې:

۱. اسلام ته عزت ورکړل شو: د هجرت په کال کې اسلام له ضعف څخه ځواک ته، او له ځورونې څخه ازادى ته واوښت.

۲. د اسلامي دولت بنسټ کېښودل شو: هجرت د يو قوي اسلامي دولت د بنسټ ډبره وه چې د الله ﷻ د دين په اصولو ولاړ و.

۳. مسجد تاسيس شو: په همدې کال کې د مسجد نبوي بنياد کېښودل شو، چې د اسلامي تمدن د روحانيت او دنيوي نظام مرکز و.

۴. امنیت او عبادت: مسلمانانو په مدینه منوره کې په امن سره د الله تعالی عبادت پیل کړ.

۵. حق او باطل بېل شول: هجرت هغه پېښه وه چې د حق او باطل، ایمان او کفر، سپین او تور تر منځ یې واضحه کرښه رابنکاره کړه.

د هجرت په کال کې د اسلامي امت بریا

دا هغه کال و چې د الله تعالی دین ته ځواک ورکړل شو. مسلمانانو د ځمکې پر مخ د الله تعالی احکام نافذ کړل او په دې توګه د شرک واکمني له منځه ولاړه. د تیرو او دېرو عبادت ورو ورو ختمېده او د توحید پیغام هر ځای خپرېده.

د هجرت کال د انسانیت لپاره د خوشالی زېری و، چې د الله تعالی دین به ټولو مسلمانانو ته ورسېږي. له همدې کبله هجرت د اسلامي تاریخ د پیل لپاره غوره شو، ځکه چې دا د مسلمانانو لپاره د آزادی، واکمنۍ او د الله تعالی د دین د احکامو د تطبیق د پیل کال و.

د هجرت نه کولو علتونه

که موږ په اوس وخت کې فکر وکړو، نو دېرو مهمو نقطو ته به ورسېږو:

۱. ډير مسلمانان د کفر، شرک، سيکولريزم او ديموکراسۍ له
خُمو څخه هجرت نه کوي:

ډېر مسلمانان په اوس وخت کې د هجرت نه کولو لامل د خپلو دنيوي
اړيکو، ژوندانه او شته امکاناتو سره تړلي گڼي. ځينې خلک دې ته بې
پروا دي چې په هغو خُمو کې چې دوی ژوند کوي، د الله تعالی حدود نه
تطبيق کېږي، بلکې داسې نظريات او حکومتي سيستمونه رائج دي چې
له اسلام سره متناقض دي.

۲. کافر او مرتد حکومتونه مسلمانانو ته د هجرت اجازه نه ورکوي:

کله چې يو مسلمان د هجرت اراده وکړي، کافر حکومتونه هغه ته د
هجرت اجازه نه ورکوي. بلکې مسلمانانو ته عذاب ورکوي، هغوی زندان ته
اچوي يا يې تهديد کوي چې که هجرت وکړي وبه وژل شي. د دې علت دا
دی چې کافر حکومتونه پوهېږي چې هجرت د کفري نړۍ لپاره خطرناک
دی، ځکه چې د هجرت په ترڅ کې مسلمانان د الله تعالی د شريعت پر
اساس له يو بل سره متحد کېږي چې دا د کافرانو واکمنۍ ته تهديد دی.

۳. د هجرت سره تړلي تحريفات او غلط فهمۍ:

ځينې علماء او صوفيان د هجرت په اړه غلط تفسيرات ورکوي دوی په
اصل کې ځانونه د دين داعيان بولي خو د هجرت مفهوم تحريف کوي او
داسې ادعا کوي چې (له مکې وروسته هجرت نه دی واجب)، خو

حقيقت دا دی چې دا حديث د مکې له فتحې وروسته د هجرت نه واجب والي په اړه دی، نه دا چې په ټوله کې هجرت بند کړي. دې تحريفاتو په مسلمانان ټولنه کې اغېز کړی دی او ځينې خلک د هجرت ضرورت نه مني، په داسې حال کې چې په کفر او فسق کې ژوند کول لويه گناه ده.

۴. د صليبي تړون اغېزې:

صليبي تړون د هجرت منع کولو لپاره جوړ شوی دی. د دې تړون له مخې حکومتونه د مسلمانانو په هجرت باندې بنديز لگوي، ځکه هجرت د شريعت د قوانينو د نافذ کېدو سبب کېږي. په حقيقت کې د هجرت نه کولو لپاره په دې تړون کې ځينې غلط فهمۍ ځای پر ځای شوې دي، چې د مسلمانانو د حرکت او يووالي مخه نيسي.

۵. د اسلامي امت تقسيم:

د کافرو حکومتونو پلان دا دی چې مسلمانان په ژبو، ملتونو او وطنونو تقسيم کړي، تر څو د هغوی خپلواکي او يووالی مات کړي. که چېرته مسلمانان هجرت وکړي او يو ځای شي، نو دا يووالی د مسلمانانو لپاره د قوت سرچينه کېږي او د کافرانو لپاره يو تهديد گرځي. د هجرت له لارې ټول امت د مهاجرينو او انصارو په شکل سره يو ځای کېږي او د دې په پايله کې د ژبو، قومونو او وطنونو تر منځ موجود توپيرونه له منځه ځي.

۶. د چین او نورو کفري حکومتونو ظلمونه:

چینایي حکومت د اویغور د مسلمانانو سره بې رحمانه چلند کوي، هغوی خوروي، په زندانونو کې یې اچوي او حتی وژني یې. دا ظلمونه د نورو مسلمانانو لپاره عبرت کېږي، چې هجرت ته زړه ښه نه کړي. دوی ته د مرگ یا سخت تعذیب گواښونه ورکول کېږي، تر څو د هجرت د ارادې مخه یې ونیسي.

د دې ټولو عواملو له امله ډېری مسلمانان د هجرت پرېکړه نه کوي او دغه ظلمونه، فشارونه او غلط فهمی د هجرت پر لاره خنډونه جوړوي.

په اسلام کې د هجرت اهمیت

د هجرت اهمیت په اسلام کې ډېر زیات دی، ځکه چې ځینې مهم اسلامي احکام لکه جهاد، د شریعت اقامه، دین خپرول او داسې نور، پرته له هجرت نه تر لاسه کېدلی نه شي. رسول الله ﷺ ځمکه، کور او خپلوان پرېښودل او مهاجر شو. ډېرو صحابه کرامو رضی الله تعالی عنهم خپل کورونه، باغونه او کښت ځمکې پرېښودې او د رسول الله ﷺ سره یې هجرت وکړ. که هجرت په اسلام کې مهم نه وای، نو رسول الله ﷺ ولې هغه ځمکه پرېښوده چې په هغې کې بیت الله شریفه وه؛ هغه ځمکه چې الله ﷻ په هغې کې برکت ایښی وو او هغه ځمکه چې د حیواناتو لپاره هم امن وه.

په دې ټولو شرائطو کې رسول الله ﷺ دغه ځمکه پرېښوده، ځکه چې هدف يې يوازې په مکه کې په امن اوسېدل او عبادت نه و، بلکې د شرک بيرغ ختمول او د توحيد بيرغ رپول وو چې دا ټولې لاسته راوړنې د هجرت په وسيله ممکنې شوې.

اوس وخت

په ننۍ زمانه کې موږ وينو چې ډېر ځوانان د دې پر ځای چې اسلامي ځمکو ته يا د جهاد ځمکو ته هجرت وکړي، په مخالف لوري روان دي. ډېری ځوانان هڅه کوي چې د اسلامي ځمکو څخه صليبي ځمکو ته هجرت وکړي، چې په دې لاره کې په ځينو وختونو کې د سختو مشکلاتو، لوړې، تندې او حتی له مرگ سره مخ کېږي. دوی په مياشتو مياشتو سفرونه کوي او خپلې ټولې وسيلې مصرفوي، تر څو د صليبيانو ځمکو ته ورسېږي. حيرانوونکې خبره دا ده چې د دوی کورنۍ په ډېر وياړ سره دغه سفرونه يادوي، د جومات له امام څخه دعا غواړي او خيراتونه کوي چې دا پخپله يوه ستره فتنه ده چې په مسلمانانې ټولنه کې خوره شوې ده.

سره له دې چې په ننۍ زمانه کې له صليبي هيوادونو څخه هجرت کول نه يوازې واجب بلکې محکم واجب گڼل کېږي، ځکه چې نه کول يې د مسلمانانو د گڼو مشکلاتو سبب گرځي.

هجرت، ولاء او براء

الله تعالی هجرت ته د ولاء او براء په عقیدې سره تړاو ورکړی دی، لکه څنګه چې فرمایي:

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ [الأنفال: ٧٢]

«کومو خلکو چې ایمان راوړ، هجرت یې وکړ، د الله تعالی په لاره کې یې په خپل مال او ځان سره جهاد وکړ او کومو خلکو چې مهاجرینو ته ځای ورکړ او له هغو سره یې مرسته وکړه، همغوی په اصل کې یو د بل ملګري دي.»

امام طبري رحمه الله وایي: دا دواړه ډلې، یعنې مهاجرین او انصار د یو بل مرسته او ملاتړ کوي، پرته له نورو مشرکینو څخه. دوی د کفارو په وړاندې یو لاس دي او په خپلو منځونو کې داسې ورورولي لري چې حتی له نسبي ورورولي څخه هم ټینګه ده.

د نن زمانې ستونزې په هجرت کې

هغه وروڼه چې د الله تعالی په لار کې هجرت کوي، په لارو کې له ډول ډول سختیو او تکلیفونو سره مخ کېږي. ډېری وخت دوی په لارو کې شهیدان کېږي، بېلګه یې د اویغور د مسلمانانو حالت دی. کله چې دوی

هجرت کوي، د پاسپورت او ويزې د نشتون له امله په پټه مجبوره وي چې د څو هېوادونو له لارې سفر وکړي. دا سفرونه کلونه کلونه وخت نيسي او د خطرونو ډک وي. ډېری يې په نورو هېوادونو کې نيول کېږي او چينايي ظالمانو ته سپارل کېږي. په دې خطرونو کې داسې پېښې شوې دي چې خلک له خپلو ماشومانو او ښځو سره ورک شوي دي، چې حتی تر نن ورځې هم بې درکه دي ډېر يې د هجرت په لارو کې شهيدان شوي او يا په اوبو کې ډوب شوي دي.

د کفارو چلند

د دنيا کافران دا تکليفونه، شهادتونه او بندي کېدل د نورو مسلمانانو د وېرولو لپاره کوي. هغوی مسلمانو ورونو ته وايي: (که تاسو هم هجرت وکړئ، ستاسو به هم دغه حال وي، نه به خپلې موخې ته ورسېږئ، وژل کېږي به او يا به زنداني شئ.)

دا چلند د مکې د مشرکينو هم و. يوه بېلگه يې د بني کنانه قبيلې هغه سړی دی چې غوښتل يې رسول الله ﷺ ته هجرت وکړي خو په لاره کې وفات شو. مشرکينو پرې ملنډې وهلې او ويل به يې: (نه هغه ځای ته ورسېد چې اراده يې درلوده او نه له خپل کور او کورنۍ سره پاتې شو.)

د دې پېښې په اړه الله تعالی دا مبارک ایت نازل کړ:

﴿وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾ [النساء: ۱۰۰].

«خوک چې د الله تعالی په لار کې هجرت وکړي، هغوی به په ځمکه کې د پناه اخیستلو ډېر ځایونه او د ژوند تېرولو لپاره ډېره پراخې ومومي او خوک چې له خپله کوره د الله تعالی او پیغمبر ﷺ خوا ته د هجرت کولو لپاره ووځي او بیا په لاره کې ورته مرگ راشي، د هغه ثواب د الله پر ذمه واجب شو.»

نن ورځ مور هم هغو کسانو ته وایو چې په مهاجرینو پورې مسخرې کوي، چې دا کار مه کوی. که دوی ته تکلیف ورسېږي یا په لارو کې شهیدان شي، د الله تعالی دا خبره زموږ لپاره کافي ده. چې ﴿فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾. ځکه هغه اجر چې دوی غوښت، الله تعالی یې وعده کړې ده او الله تعالی په خپله وعده کې رښتونی دی.

په هجرت کې هدایت دی

الله تعالی په هجرت کې برکت او هدایت اېښی دی، لکه څنګه چې فرمایي:

﴿وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعًا كَثِيرًا وَسَعَةً﴾ [النساء: ۱۰۰].

«خوک چې د الله تعالی په لار کې هجرت وکړي، هغوی به په ځمکه کې د پناه اخیستلو ډېر ځایونه او د ژوند تېرولو لپاره ډېره پراخې ومومي.»

قتادة رضی الله تعالی عنه د دې آیت شریف په تفسیر کې وایي: «زما دې په الله ﷻ قسم وي چې هجرت مسلمان له کمره یې څخه هدایت ته او له فقر څخه غنیتوب ته بیایي.»

دا د الله ﷻ فیصله ده چې دین نه قایمېږي، شریعت نه حاکمېږي او د اسلام بیرغ نه پورته کېږي، مگر د هغو اسبابو په واسطه سره چې د نبوت، خلفاء راشدینو او صحابه کرامو رضی الله تعالی عنهم په زمانه کې عملي شوي دي. رسول الله ﷺ د دې اسبابو زېری ورکړی دی، چې د هجرت او جهاد په واسطه به ترسره کېږي. لکه څنګه چې فرمایي:

«قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "لا تَنْقَطُ الْهِجْرَةُ، مَا قُوتِلَ الْكُفَّارُ"».

«هجرت به تر هغه پورې نه ختمېږي تر څو پورې چې د کفارو په وړاندې جهاد دوام ولري.» «صحيح سنن النسائي» (۳/ ۸۷۴):

لکه څنګه چې جهاد د قیامت تر ورځې پورې یو روان او پاتې شوی عبادت دی، همداسې هجرت هم د قیامت تر ورځې پورې دوام لري. هجرت هغه وخت ختمېږي چې جهاد پای ته ورسېږي، ځکه هجرت او جهاد له یو بل سره تړلي دي.

هجرت د جهاد لومړۍ مرحله

شهید عبدالله عزام رحمه الله لیکلي دي، چې د جهاد لپاره څلور مرحلې دي:

۱. هجرت

۲. اعداد (چمتو والی)

۳. رباط (سرحد ساتنه)

۴. قتال

د دې مرحلو په لړ کې هجرت د جهاد لومړنۍ مرحله ده. لومړی هجرت کېږي، بیا جهاد ترسره کېږي. له دې څخه څرگندېږي چې هجرت یوازې د بدن انتقال نه دی، بلکې دا د دین د قوي کولو او د الله تعالی د رضا لپاره یو مهم عمل دی چې د هدایت، برکت او کامیابی په حاصلولو کې مهم رول لري .

پای

د اسلامي امت امتیاز له نورو امتونو څخه دا دی چې د دعوت ، هجرت او جهاد له لارې ځان شهادت ته رسوي ، له همدې کبله خو په ختیځ او لویدیځ کې وروستی کامیابي د همدې امت په برخه شوې ، نو دعوت ، هجرت ، جهاد او شهادت د اسلام په سپیڅلي شریعت کې ډیر ستر مقام او لوړه مرتبه لري ، د حقیقي محبت پایله او د ابدی ژوند پیلامه ده ، هغه څوک ډیر بختور دي چې د الله تعالی په لاره کې اسلام ته خلکو بلنه په

دې لار کې هجرت ته مجبور شوي او د الهي قوانينو د تنفيذ لپاره مبارزه کړي او د شهادت لور اعزاز تر لاسه کړي .

هو ، گرانو لوستونکو!

جهاد او شهادت د اسلامي امت له شتون سره يوه نه بيلدونکې سلسله ده ، چې همداسې به روانه وي او همدا مبارزه او قرباني ده چې د امت راتلونکي روښانه کوي ، او تير برم ته يې ورگرځوي .

چې د دې اعزاز تر لاسه کولو دپاره له ټول اسلامي نړۍ خاصکر د آسيا له زره افغانستان څخه په زرگونه ځوانان د اسلامي امت د تير برم د عيادې او روښانه راتلونکي په پار په اورونو کباب او له خپل رب سره د کړې سودا په کولو د تل لپاره کامياب او بريالي شول .

الله تعالی دي د دوی سترې قربانی په خپل عالي دربار کې قبول وگرځوي او الله تعالی دي مور هم د ريښتيني مجاهدين او شهيدانو له کاروان سره تل ملگري کړي .

إِنَّ مِنْ أَعْظَمِ الْأَعْمَالِ عِنْدَ اللَّهِ أَنْ يَجُودَ

الإنسان بنفسه و جسده و روحه فداءً

للإسلام و أهله

(د الله تعالی په نزد تر ټولو اوچت عمل)

دا دی چې انسان د اسلام او مسلمانانو
لپاره د خان ، روح او جسد قرباني ورکړي)

تمت بالخیر

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English